

PREVOD

**KONVENCIJA O PRISTOJNOSTI, PRAVU, KI SE UPORABLJA, PRIZNAVANJU, UVELJAVLJANJU
IN SODELOVANJU GLEDE STARŠEVSKO ODGOVORNOSTI IN UKREPOV ZA VARSTVO
OTROK**

(Sklenjena 19. oktobra 1996)

Države podpisnice te konvencije so se –

ob upoštevanju, da je treba izboljšati varstvo otrok v mednarodnih razmerah,

v želji izogniti se neskladjem med svojimi pravnimi sistemi glede pristojnosti, prava, ki se uporablja, priznavanja in izvajanja ukrepov za varstvo otrok,

sklicujoč se na pomen mednarodnega sodelovanja pri varstvu otrok,

potrjujoč, da morajo biti otrokove koristi glavno vodilo,

ob ugotovitvi, da je treba ustrezno popraviti Konvencijo z dne 5. oktobra 1961 o pristojnostih organov in pravu, ki se uporablja, glede varstva mladoletnikov,

v želji sestaviti ustrezne skupne določbe ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah otroka z dne 20. novembra 1989 –

dogovorile o naslednjih določbah:

I. POGLAVJE

PODROČJE UPORABE KONVENCIJE

Člen 1

1. Cilji te konvencije so:

- (a) določiti državo, katere organi so pristojni, da sprejemajo ukrepe za varstvo otroka ali njegovega premoženja;
- (b) določiti, katero pravo naj ti organi uporabljajo pri izvajanju svoje pristojnosti;
- (c) določiti pravo, ki se uporablja in ureja starševsko odgovornost;
- (d) zagotoviti, da se bodo ti varstveni ukrepi priznavali in izvajali v vseh državah pogodbenicah;
- (e) med organi držav pogodbenic vzpostaviti sodelovanje, potrebno za uresničevanje ciljev te konvencije.

2. V tej konvenciji izraz „starševska odgovornost“ vključuje starševsko avtoriteto ali drugo podobno razmerje avtoritete, ki določa pravice, pooblastila in obveznosti staršev, skrbnikov ali drugih zakonitih zastopnikov v razmerju do otroka ali njegovega premoženja.

Člen 2

Konvencija se uporablja za otroke od njihovega rojstva do izpolnjenega 18. leta starosti.

Člen 3

Ukrepi, omenjeni v 1. členu, se lahko nanašajo predvsem na:

- (a) dodelitev, izvajanje, prenehanje ali omejitev starševske odgovornosti in njen prenos;
- (b) pravico do varstva in vzgoje, vključno s pravico skrbeti za otroka in predvsem pravico do odločanja o kraju njegovega prebivališča, ter pravico do stikov, vključno s pravico odpeljati otroka za določen čas v kraj, ki ni njegovo običajno prebivališče;

- (c) skrbništvo, varstvo in podobne institucije;
- (d) imenovanje in naloge oseb ali organov, ki so odgovorne za otroka ali njegovo premoženje, ga zastopajo ali mu pomagajo;
- (e) namestitev otroka v rejniško družino ali zavod ali zagotovitev njegovega varstva v kafali ali podobni ustanovi;
- (f) nadzor javnih organov nad tem, kako osebe, odgovorne za otroka, zanj skrbijo;
- (g) upravljanje, hrambo otrokovega premoženja ali razpolaganje z njim.

Člen 4

Konvencija se ne uporablja za:

- (a) ugotavljanje in izpodbijanje očetovstva/materinstva;
- (b) odločbe o posvojitvi, ukrepe za posvojitve ali za neveljavnost ali prenehanje posvojitve;
- (c) priimek in imena otroka;
- (d) emancipacijo;
- (e) obveznosti preživljanja;
- (f) upravljanje premoženja ali nasledstvo;
- (g) socialno varnost;
- (h) javne ukrepe splošne narave na področju izobraževanja ali zdravstva;
- (i) ukrepe, povezane s kaznivimi dejanji, ki so jih zagrešili otroci;
- (j) odločbe o pravici do azila in priseljevanju.

II. POGlavJE

PRISTOJNOST

Člen 5

1. Sodni ali upravni organi države pogodbenice, v kateri je otrokovo običajno prebivališče, so pristojni, da sprejemajo ukrepe za varstvo otroka ali njegovega premoženja.

2. Z izjemo 7. člena so ob prenosu otrokovega običajnega prebivališča v drugo državo pogodbenico pristojni organi države, v kateri je novo običajno prebivališče.

Člen 6

1. Za otroke begunce in otroke, ki so bili zaradi nemirov v svoji državi razseljeni v drugo državo, so pristojni v skladu s prvim odstavkom 5. člena organi države pogodbenice, na ozemlju katere so ti otroci zaradi razselitve.

2. Določbe prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi za otroke, za katere ni mogoče ugotoviti običajnega prebivališča.

Člen 7

1. Če je bil otrok nezakonito odpeljan ali zadržan, organi države pogodbenice, v kateri je imel otrok, tik preden je bil odpeljan ali zadržan, svoje običajno prebivališče, obdržijo svojo pristojnost, dokler otrok ne pridobi običajnega prebivališča v drugi državi in

(a) vsaka oseba, institucija ali drug organ s pravico do varstva in vzgoje ne privoli, da je otrok odpeljan ali zadržan, ali če

(b) otrok biva v tej drugi državi vsaj eno leto, potem ko je oseba, institucija ali drug organ s pravico do varstva in vzgoje izvedel ali bi moral izvedeti za kraj, v katerem je otrok, in ni več v postopku nobena prošnja za vrnitev otroka, vložena v tem obdobju, otrok pa se je že vključil v svoje novo okolje.

2. Šteje se, da je bil otrok nezakonito odpeljan ali zadržan:

(a) če so s tem kršene vse ali posamezne pravice do varstva in vzgoje, dodeljene osebi, instituciji ali drugemu organu po zakonu države, v kateri je imel otrok običajno prebivališče, preden je bil odpeljan ali zadržan, in

(b) so se v času, ko je bil otrok odpeljan ali zadržan, dejansko uresničevale oz. bi se uresničevale vse ali posamezne pravice, če otrok ne bi bil odpeljan ali zadržan.

Pravice do varstva in vzgoje, omenjene v pododstavku (a), lahko izhajajo predvsem iz zakona, sodne ali upravne odločbe ali sporazuma, veljavnega po pravu te države.

3. Dokler organi, prvič omenjeni v prvem odstavku, obdržijo svojo pristojnost, lahko organi države pogodbenice, v katero je bil otrok odpeljan ali v kateri je bil zadržan, izvajajo le tiste nujne ukrepe v skladu z 11. členom, ki so potrebni za varstvo otroka ali njegovega premoženja.

Člen 8

1. Če organ države pogodbenice, pristojen na podlagi 5. ali 6. člena, meni, da bi organ druge države pogodbenice v danem primeru bolje presodil otrokove koristi, lahko izjemoma

— zaprosi, da ta organ neposredno ali s pomočjo osrednjega organa svoje države prevzame pristojnost za izvajanje varstvenih ukrepov, ki se mu zdijo potrebni, ali

— preloži odločanje o tem primeru in strani pozove, da svojo prošnjo pošljejo organu te druge države.

2. Države pogodbenice, na organe katerih se lahko naslovijo prošnje, kot določa prejšnji odstavek, so:

(a) država, katere državljan je otrok;

(b) država, v kateri je otrokovo premoženje;

(c) država, katere organ je prejel vlogo za razvezo ali ločitev otrokovih staršev ali za razveljavitev njune zakonske zveze;

(d) država, s katero je otrok dejansko povezan.

3. Zadevni organi lahko izmenjavajo mnenja.

4. Organ, na katerega je bila naslovljena prošnja v skladu s prvim odstavkom, lahko prevzame pristojnost namesto organa, pristojnega na podlagi 5. ali 6. člena, če meni, da je to v otrokovo korist.

Člen 9

1. Če organi držav pogodbenic, omenjenih v drugem odstavku 8. člena, menijo, da bi v danem primeru bolje presodili otrokove koristi, lahko

— zaprosijo, da jih pristojni organ države pogodbenice, v kateri ima otrok običajno prebivališče, neposredno ali s pomočjo osrednjega organa te države pooblasti za izvajanje pristojnosti za sprejetje varstvenih ukrepov, ki se jim zdijo potrebni, ali

— pozovejo strani, da tako prošnjo predložijo organom države pogodbenice, v kateri ima otrok običajno prebivališče.

2. Zadevni organi lahko izmenjavajo mnenja.

3. Organ, ki je vložil tako prošnjo, je lahko namesto organa države pogodbenice, v kateri ima otrok običajno prebivališče, pristojen le, če je ta organ sprejel prošnjo.

Člen 10

1. Ne glede na 5. do 9. člen lahko organi države pogodbenice, ki so pristojni, da odločajo o vlogi za razvezo ali ločitev ali razveljavitev zakonske zveze staršev otroka, ki ima običajno prebivališče v drugi državi pogodbenici, sprejmejo ukrepe za varstvo otroka ali njegovega premoženja, če tako določa pravo njihove države in če

(a) ob uvedbi postopka eden od staršev običajno prebiva v tej državi in ima eden od njiju starševsko odgovornost za otroka in

(b) so se starši oz. katera koli druga oseba, ki ima starševsko odgovornost za otroka, strinjali, da so ti organi pristojni za sprejetje takih ukrepov, in če je ta pristojnost v skladu z otrokovimi koristmi.

2. Pristojnost za sprejetje ukrepov za varstvo otroka, določena v prvem odstavku, preneha takoj po pravnomočni uveljavitvi ali zavrnitvi vloge za razvezo, ločitev ali razveljavitev zakonske zveze ali po koncu postopka zaradi drugih razlogov.

Člen 11

1. V vseh nujnih primerih so organi države pogodbenice, na ozemlju katere je otrok ali premoženje, ki mu pripada, pristojni za sprejetje vseh potrebnih varstvenih ukrepov.

2. Ukrepi, sprejeti na podlagi prejšnjega odstavka glede otroka, ki ima običajno prebivališče v državi pogodbenici, se prenehajo izvajati, takoj ko organi, pristojni na podlagi 5. do 10. člena, sprejmejo ukrepe, potrebne zaradi razmer.

3. Ukrepi, sprejeti na podlagi prvega odstavka glede otroka, ki ima običajno prebivališče v državi, ki ni pogodbenica, se prenehajo izvajati v državah pogodbenicah, takoj ko so v njej priznani ukrepi, ki so potrebni zaradi razmer in so jih sprejeli organi druge države.

Člen 12

1. Z izjemo 7. člena so organi države pogodbenice, na ozemlju katere je otrok ali premoženje, ki mu pripada, pristojni za sprejetje ukrepov za varstvo otroka ali njegovega premoženja, ki so začasni in ozemeljsko učinkujejo le v tej državi, če ti ukrepi niso nezdržljivi z ukrepi, ki so jih sprejeli organi, pristojni na podlagi 5. do 10. člena.

2. Ukrepi, sprejeti na podlagi prejšnjega odstavka glede otroka, ki ima običajno prebivališče v državi pogodbenici, se prenehajo izvajati, takoj ko organi, pristojni na podlagi 5. do 10. člena, odločijo o ukrepih, ki bi bili lahko potrebni zaradi razmer.

3. Ukrepi, sprejeti na podlagi prvega odstavka glede otroka, ki ima običajno prebivališče v državi, ki ni pogodbenica, se prenehajo izvajati v državi pogodbenici, v kateri so bili sprejeti, takoj ko so v njej priznani ukrepi, ki so potrebni zaradi razmer in so jih sprejeli organi druge države.

Člen 13

1. Organi države pogodbenice, ki so na podlagi 5. do 10. člena pristojni za sprejetje ukrepov za varstvo otroka ali njegovega premoženja, se morajo vzdržati izvajanja svoje pristojnosti, če so ob uvedbi postopka organi druge države pogodbenice, ki so bili tedaj pristojni na podlagi 5. do 10. člena, zaprosili za ustrezne ukrepe, ki se še proučujejo.

2. Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo, če so se organi, ki jim je bilo prvotno predloženo zaprosilo za sprejetje ukrepov, odpovedali svoji pristojnosti.

Člen 14

Ukrepi, sprejeti za izvajanje 5. do 10. člena, ostanejo v veljavi v skladu z določenimi pogoji, čeprav zaradi spremenjenih okoliščin ni več podlage za pristojnost, dokler jih organi, pristojni v skladu s konvencijo, ne spremenijo, nadomestijo ali odpravijo.

III. POGLAVJE

PRAVO, KI SE UPORABLJA

Člen 15

1. Organi držav pogodbenic pri izvajanju pristojnosti na podlagi določb II. poglavja uporabljajo svoje pravo.

2. Če pa je to potrebno zaradi varstva otroka ali njegovega premoženja, lahko izjemoma uporabljajo ali upoštevajo pravo druge države, s katero je primer dejansko povezan.

3. Ob prenosu otrokovega običajnega prebivališča v drugo državo pogodbenico pravo te druge države od prenosa dalje ureja pogoje izvajanja ukrepov, sprejetih v državi prejšnjega običajnega prebivališča.

Člen 16

1. Zakonito dodelitev ali prenehanje starševske odgovornosti brez posredovanja sodnih ali upravnih organov ureja pravo države, v kateri je otrokovo običajno prebivališče.

2. Dodelitev ali prenehanje starševske odgovornosti s sporazumom ali enostranskim aktom brez posredovanja sodnih ali upravnih organov ureja pravo države, v kateri je otrokovo običajno prebivališče ob začetku veljavnosti sporazuma ali enostranskega akta.

3. Starševska odgovornost po pravu države, v kateri je otrokovo običajno prebivališče, se ohrani po prenosu običajnega prebivališča v drugo državo.

4. Če se otrokovo običajno prebivališče spremeni, ureja zakonito dodelitev starševske odgovornosti osebi, ki take odgovornosti še nima, pravo države, v kateri je novo otrokovo običajno prebivališče.

Člen 17

Izvajanje starševske odgovornosti ureja pravo države, v kateri je otrokovo običajno prebivališče. Če se otrokovo običajno prebivališče spremeni, starševsko odgovornost ureja pravo države, v kateri je novo otrokovo običajno prebivališče.

Člen 18

Starševska odgovornost, omenjena v 16. členu, se lahko odpravi ali pogoji njenega izvajanja spremenijo z ukrepi, sprejetimi na podlagi te konvencije.

Člen 19

1. Veljavnost dogovora, sklenjenega med tretjim in drugo osebo, ki bi bila upravičena delovati kot otrokov zakoniti zastopnik po pravu države, v kateri je bil dogovor sklenjen, se ne more izpodbijati niti se tretji ne more šteti za odgovornega samo zato, ker druga oseba ni bila upravičena delovati kot otrokov zakoniti zastopnik v skladu s pravom, navedenim v določbah tega poglavja, razen če je tretji vedel ali bi moral vedeti, da to pravo ureja starševsko odgovornost.

2. Prejšnji odstavek se uporablja le, če je dogovor sklenjen med osebami, ki so na ozemlju iste države.

Člen 20

Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi tedaj, ko je pravo, ki ga omenjajo, pravo države, ki ni pogodbenica.

Člen 21

1. V tem poglavju izraz pravo pomeni pravo, ki velja v določeni državi, ne pa kolizijskih pravil.

2. Če pa je pravo, ki se uporablja na podlagi 16. člena, pravo države, ki ni pogodbenica, in kolizijska pravila te države določajo pravo neke druge države, ki ni pogodbenica in bi uporabljala svoje pravo, se uporablja pravo te druge države. Če ta druga država, ki ni pogodbenica, ne bi uporabljala svojega prava, se uporablja pravo, ki ga določa 16. člen.

Člen 22

Uporaba prava, določenega v določbah tega poglavja, se lahko zavrne le, če bi bila očitno v nasprotju z javnim redom in ob upoštevanju otrokovih koristi.

IV. POGLAVJE**PRIZNAVANJE IN UVELJAVLJANJE****Člen 23**

1. Ukrepi, ki jih sprejmejo organi države pogodbenice, se zakonito priznajo v vseh drugih državah pogodbenicah.

2. Vendar se priznanje lahko zavrne,

(a) če je ukrep sprejel organ, katerega pristojnost ne izhaja iz določb II. poglavja;

(b) če je bil ukrep sprejet, razen v primeru nujnosti, v sodnem ali upravnem postopku, ne da bi bila otroku dana možnost, da pove svoje mnenje, ob kršenju temeljnih načel procesnega prava zaprosene države;

(c) na zaprosilo osebe, ki trdi, da ukrep posega v njeno starševsko odgovornost, če je bil tak ukrep sprejet, razen v primeru nujnosti, ne da bi bila tej osebi dana možnost, da pove svoje mnenje;

(d) če je priznanje očitno v nasprotju z javnim redom zaprosene države ob upoštevanju otrokovih koristi;

(e) če je ukrep nezdržljiv z ukrepom, ki je bil pozneje sprejet v državi otrokovega običajnega prebivališča, ki ni pogodbenica, če ta ukrep izpolnjuje zahteve za priznanje v zaproseni državi;

(f) če se ni ravnalo v skladu s postopkom, določenim v 33. členu.

Člen 24

Ne glede na prvi odstavek 23. člena lahko vsaka zainteresirana oseba pristojne organe države pogodbenice zaprosi, da odločajo o tem, ali se ukrep, sprejet v drugi državi pogodbenici, prizna ali ne. Postopek ureja pravo zaprosene države.

Člen 25

Organ zaprosene države zavezujejo razsodbe, temelječe na dejstvih, ki so podlaga za pristojnost organa države, ki je sprejel ukrep.

Člen 26

1. Če je treba ukrepe, sprejete in pravnomočne v eni od držav pogodbenic, uveljaviti v drugi državi pogodbenici, se v tej drugi državi pogodbenici na zaprosilo zainteresirane strani razglasijo za pravnomočne ali se evidentirajo za uveljavitev v skladu s postopkom, ki ga določa pravo te države.

2. Vsaka država pogodbenica za razglasitev pravnomočnosti ali evidentiranje uporablja enostavni in hitri postopek.

3. Razglasitev pravnomočnosti ali evidentiranje se lahko zavrne le na podlagi enega od razlogov, določenih v drugem odstavku 23. člena.

Člen 27

Razen revizije, potrebne pri uporabi prejšnjih členov, se vsebina sprejetega ukrepa ne revidira.

Člen 28

Ukrepi, ki jih je sprejela ena država pogodbenica in jih je druga država pogodbenica razglasila za pravnomočne ali evidentirala za uveljavitev, se v tej drugi državi uveljavijo, kot da so jih sprejeli organi te države. Ukrepi se uveljavijo v skladu s pravom zaprosene države in v obsegu, ki ga to pravo določa, ob upoštevanju otrokovih koristi.

V. POGLAVJE**SODELOVANJE****Člen 29**

1. Država pogodbenica določi osrednji organ, ki izpolnjuje obveznosti, ki so po konvenciji določene za tak organ.

2. Zvezne države, države z več kot enim pravnim sistemom ali države, ki imajo avtonomne ozemeljske enote, lahko določijo več osrednjih organov in navedejo ozemeljski ali osebni obseg njihovih funkcij. Če je država določila več osrednjih organov, določi osrednji organ, ki se mu lahko pošiljajo prošnje, da jih pošlje naprej ustreznemu osrednjemu organu v tej državi.

Člen 30

1. Osrednji organi sodelujejo med seboj in spodbujajo sodelovanje med pristojnimi organi v svojih državah, da bi zagotovili uresničevanje ciljev te konvencije.

2. Pri uporabi te konvencije sprejemajo ustrezne ukrepe, da bi zagotovili obveščanje o svojem pravu in storitvah, ki so v njihovi državi na voljo glede varstva otroka.

Člen 31

Osrednji organ države pogodbenice neposredno ali s pomočjo javnih organov ali drugih organov sprejema ustrezne ukrepe, da se:

- (a) olajša sporazumevanje in ponudi pomoč, določena v 8. in 9. členu ter v tem poglavju;
- (b) s posredovanjem, spravo ali drugimi podobnimi sredstvi omogoči sporazumno reševanje glede varstva otroka ali njegovega premoženja v razmerah, v katerih se uporablja konvencija;
- (c) na prošnjo pristojnega organa druge države pogodbenice pomaga odkriti kraj, kjer je otrok, če se zdi, da je otrok na ozemlju zaprosene države in potrebuje varstvo.

Člen 32

Na utemeljeno prošnjo osrednjega ali drugega pristojnega organa države pogodbenice, s katero je otrok dejansko povezan, lahko osrednji organ države pogodbenice, v kateri ima otrok običajno prebivališče in v kateri je, neposredno ali s pomočjo javnih ali drugih organov

- (a) priskrbi poročilo o otrokovih razmerah;
- (b) zaprosi, da pristojni organ njegove države premisli, ali je treba sprejeti ukrepe za varstvo otroka ali njegovega premoženja.

Člen 33

1. Če namerava organ, pristojen na podlagi 5. do 10. člena, otroka namestiti v rejniško družino ali zavod ali kafalo ali podobno ustanovo in naj bi bila ta namestitev ali zagotovitev varstva otroka v drugi državi pogodbenici, se najprej posvetuje z osrednjim ali drugim pristojnim organom te druge države. V ta namen mu pošlje poročilo o otroku in razlogih za predlagano namestitev ali zagotovitev varstva.

2. Odločba o namestitvi ali zagotovitvi varstva se lahko v državi prosilke sprejme le, če je osrednji ali drug pristojni organ zaprosene države odobril to namestitev ali zagotovitev varstva ob upoštevanju otrokovih koristi.

Člen 34

1. Če se namerava sprejeti varstveni ukrep, lahko organi, pristojni na podlagi konvencije, če to zahtevajo otrokove razmere, zaprosijo za informacije kateri koli organ druge države pogodbenice, ki ima informacije, pomembne za varstvo otroka.

2. Država pogodbenica lahko izjavi, da se prošnje na podlagi prvega odstavka njenim organom pošiljajo samo prek njenega osrednjega organa.

Člen 35

1. Pristojni organi države pogodbenice lahko organe druge države pogodbenice zaprosijo, da jim pomagajo pri uresničevanju varstvenih ukrepov, sprejetih na podlagi konvencije, predvsem pri zagotavljanju dejanskega uresničevanja pravice do stikov in pravice do vzdrževanja rednih neposrednih stikov.

2. Organi države pogodbenice, v kateri otrok nima običajnega prebivališča, lahko na prošnjo tistega od staršev, ki prebiva v tej državi in želi pridobiti ali obdržati pravico do stikov, zberejo podatke ali dokaze in razsodijo o primernosti tega od staršev in o pogojih za uresničevanje stikov. Organ, pristojen za odločanje o vlogi za stike z otrokom na podlagi 5. do 10. člena, dopusti take podatke, dokaze in ugotovitve ter jih prouči, preden sprejme odločitev.

3. Organ, pristojen na podlagi 5. do 10. člena za odločanje o stikih, lahko pred sprejetjem odločitve glede prošnje, vložene na podlagi drugega odstavka, preloži postopek, predvsem če obravnava vlogo za omejitev ali ukinitvev pravic do stikov, ki so bile dane v državi, v kateri je imel otrok prejšnje običajno prebivališče.

4. Določbe tega člena organu, pristojnemu na podlagi 5. do 10. člena, ne preprečujejo sprejetja začasnih ukrepov pred sprejetjem odločitve glede prošnje, vložene na podlagi drugega odstavka.

Člen 36

Kadar je otrok v resni nevarnosti, pristojni organi države pogodbenice, v kateri so bili sprejeti ali se proučujejo ukrepi za otrokovo varstvo, če so obveščeni o prenosu otrokovega prebivališča v drugo državo ali o tem, da je otrok v drugi državi, obvestijo organe te države o tej nevarnosti in ukrepih, ki so bili sprejeti ali se proučujejo.

Člen 37

Organ na podlagi tega poglavja ne zaprosi za informacije ali jih ne da, če meni, da bi to verjetno ogrozilo otroka ali njegovo premoženje ali bi pomenilo resno grožnjo za svobodo ali življenje člana otrokove družine.

Člen 38

1. Ne glede na možnost, da lahko zahtevajo plačilo razumnih stroškov za opravljene storitve, osrednji organi in drugi javni organi držav pogodbenic krijejo vsak svoje stroške, nastale pri uporabi določb tega poglavja.

2. Vsaka država pogodbenica lahko z eno ali več držav pogodbenic sklene sporazum o delitvi stroškov.

Člen 39

Vsaka država pogodbenica lahko z eno ali več držav pogodbenic sklene sporazume o boljšem medsebojnem izvajanju določb tega poglavja. Države, ki so sklenile tak sporazum, en izvod pošljejo depozitarju konvencije.

VI. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 40

1. Organi države pogodbenice, v kateri je otrokovo običajno prebivališče, ali države pogodbenice, v kateri je bil sprejet varstveni ukrep, lahko osebi s starševsko odgovornostjo ali osebi, ki ji je zaupano varstvo otroka ali njegovega premoženja, na njeno prošnjo izdajo potrdilo, da lahko opravlja naloge in da so ji bila dana pooblastila, na podlagi katerih je upravičena ukrepati.

2. Šteje se, da so sposobnosti in pooblastila, navedena v potrdilu, dodeljena tej osebi, če ni dokazano nasprotno.

3. Država pogodbenica imenuje organe, ki so pooblašteni za izdajo navedenega potrdila.

Člen 41

Osebni podatki, zbrani ali dani v skladu s konvencijo, se lahko uporabljajo le za namene, za katere so bili zbrani ali dani.

Člen 42

Organi, ki so jim podatki dani, zagotavljajo zaupnost podatkov v skladu s pravom svoje države.

Člen 43

Dokumenti, poslani ali izdani v skladu s konvencijo, so oproščeni sodnega overjanja ali podobnih formalnosti.

Člen 44

Vsaka država pogodbenica lahko imenuje organe, ki se jim morajo poslati prošnje po 8., 9. in 33. členu.

Člen 45

1. Imenovanja, omenjena v 29. in 44. členu, se sporočijo Stalnemu uradu Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu.

2. Izjava, omenjena v drugem odstavku 34. člena, se da depozitarju konvencije.

Člen 46

Državi pogodbenici, v kateri se za varstvo otroka ali premoženja uporabljajo različni pravni sistemi ali pravni predpisi, ni treba uporabljati pravil konvencije glede razhajanj med temi različnimi pravnimi sistemi ali pravnimi predpisi.

Člen 47

V državi, v kateri se uporabljata dva ali več pravnih sistemov ali pravnih predpisov, ki se nanašajo na vprašanja, ki jih ureja ta konvencija, imajo v različnih ozemeljskih enotah posamezni izrazi naslednji pomen:

1. običajno prebivališče v tej državi pomeni običajno prebivališče v ozemeljski enoti te države;
2. navzočnost otroka v tej državi pomeni navzočnost otroka v ozemeljski enoti;
3. kraj otrokovega premoženja v tej državi pomeni kraj otrokovega premoženja v ozemeljski enoti;

4. država, katere državljanstvo ima otrok, pomeni ozemeljsko enoto, določeno v skladu s pravom te države, če ustreznih določb ni, pa ozemeljsko enoto, s katero je otrok najtesneje povezan;
5. država, katere organi so prejeli vlogo za razvezo zakonske zveze ali ločitev ali razveljavitev zakonske zveze otrokovih staršev, pomeni ozemeljsko enoto, katere organi so prejeli tako vlogo;
6. država, s katero je otrok dejansko povezan, pomeni ozemeljsko enoto, s katero je otrok tako povezan;
7. država, v katero je bil otrok odpeljan ali je bil v njej zadržan, pomeni ozemeljsko enoto, v katero je bil odpeljan ali je bil v njej zadržan;
8. organi te države, ki niso osrednji organi, pomenijo organe, ki so pooblaščen za delovanje v določeni ozemeljski enoti;
9. pravo, postopek ali organ države, v kateri je bil ukrep sprejet, pomeni pravo, postopek ali organ ozemeljske enote, v kateri je bil ta ukrep sprejet;
10. pravo, postopek ali organ zaprosene države pomeni pravo, postopek ali organ ozemeljske enote, v kateri se poskuša pridobiti priznanje ali uveljavitev.

Člen 48

Za določitev prava, ki se uporablja na podlagi III. poglavja za državo, sestavljeno iz dveh ali več ozemeljskih enot, od katerih ima vsaka svoj pravni sistem ali svoje pravne predpise, glede vprašanj, ki jih ureja ta konvencija, se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) če v taki državi obstajajo veljavna pravila, ki določajo ozemeljsko enoto, katere pravo se uporablja, se uporablja pravo te enote;
- (b) če takih pravil ni, se uporablja pravo ozemeljske enote, določene v 47. členu.

Člen 49

Za določitev prava, ki se uporablja na podlagi III. poglavja za državo z dvema ali več pravnimi sistemi ali pravnimi predpisi,

ki se uporabljajo za različne kategorije oseb glede zadev, ki jih ureja ta konvencija, se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) če v tej državi obstajajo veljavna pravila, ki določajo, katero tako pravo se uporablja, se uporablja to pravo;
- (b) če takih pravil ni, se uporablja pravo sistema ali pravni predpisi, s katerimi je otrok najtesneje povezan.

Člen 50

Ta konvencija ne vpliva na uporabo Konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok med pogodbenicami obeh konvencij. Vendar pa nič ne preprečuje, da bi se za vrnitev otroka, ki je bil nezakonito odpeljan ali zadržan, ali za zagotovitev pravice do stikov lahko uveljavile določbe te konvencije.

Člen 51

Ta konvencija v odnosih med državami pogodbenicami brez poseganja v priznanje ukrepov, sprejetih na podlagi Konvencije z dne 5. oktobra 1961, nadomešča Konvencijo, ki ureja skrbništvo nad mladoletnimi osebami, podpisano 12. junija 1902 v Haagu.

Člen 52

1. Ta konvencija ne vpliva na mednarodne dokumente, katerih pogodbenice so pogodbenice te konvencije in ki vsebujejo določbe o zadevah, ki jih ureja konvencija, razen če države pogodbenice, ki jih zavezujejo taki dokumenti, ne izjavijo drugače.

2. Konvencija ne vpliva na možnost, da ena ali več držav pogodbenic sklene sporazume, ki glede na otrokovo običajno prebivališče v eni od držav pogodbenic takih sporazumov, vsebujejo določbe o vprašanjih, ki jih ureja ta konvencija.

3. Sporazumi, ki jih mora skleniti ena ali več držav pogodbenic o vprašanjih, ki jih zajema ta konvencija, v odnosih teh držav z drugimi državami pogodbenicami ne vplivajo na določbe te konvencije.

4. Prejšnji odstavki se uporabljajo tudi za enotne zakone, ki temeljijo na posebnih regionalnih ali drugačnih vezeh med zadevnimi državami.

Člen 53

1. Konvencija se uporablja za ukrepe le, če so ti v državi sprejeti po uveljavitvi konvencije za to državo.

2. Konvencija se uporablja za priznanje in uveljavitev ukrepov, sprejetih po njeni uveljavitvi v državi, v kateri so bili ukrepi sprejeti, in v zaproseni državi.

Člen 54

1. Sporočila, poslana osrednjemu organu ali drugemu organu države pogodbenice, se pošiljajo v izvirnem jeziku s prevodom v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov te druge države, ali če tak prevod ni mogoč, s prevodom v francoski ali angleški jezik.

2. Vendar pa lahko država pogodbenica z izraženim pridržkom v skladu s 60. členom nasprotuje uporabi francoskega ali angleškega jezika, ne pa uporabi obeh.

Člen 55

1. V skladu s 60. členom lahko država pogodbenica:

(a) zadrži pristojnost svojih organov za sprejetje ukrepov za varstvo otrokovega premoženja, ki je na njenem ozemlju;

(b) si pridrži pravico, da ne prizna starševske odgovornosti ali ukrepa, ki bi bil nezdržljiv z ukrepom, ki bi ga njeni organi sprejeli glede otrokovega premoženja.

2. Zadržanje pristojnosti se lahko omeji na določene vrste premoženja.

Člen 56

Generalni sekretar Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu redno sklicuje Posebno komisijo, ki preverja praktično izvajanje konvencije.

VII. POGLAVJE

KONČNE DOLOČBE*Člen 57*

1. Ta konvencija je na voljo za podpis državam, ki so bile članice Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu ob njenem osemnajstem zasedanju.

2. Ta konvencija se ratificira, sprejme ali odobri, listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi pa se deponirajo pri Ministrstvu za zunanje zadeve Kraljevine Nizozemske, ki je depozitar konvencije.

Člen 58

1. H konvenciji lahko pristopi vsaka država, potem ko je ta začela veljati v skladu s prvim odstavkom 61. člena.

2. Pristopna listina se deponira pri depozitarju.

3. Tak pristop velja le za odnose med državo, ki je pristopila, in tistimi državami pogodbenicami, ki temu pristopu niso ugovarjale v šestih mesecih od prejema uradnega obvestila, omenjenega v pododstavku (b) 63. člena. Ugovor lahko dajo države ob ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi konvencije. O vsakem ugovoru je treba obvestiti depozitarja.

Člen 59

1. Če ima država dve ali več ozemeljskih enot z različnimi pravnimi sistemi glede zadev, ki jih obravnava konvencija, lahko ob podpisu, ratifikaciji, sprejemu, odobritvi ali pristopu izjavi, da se konvencija razširi na vse ozemeljske enote ali samo na eno ali več ozemeljskih enot, in sme to izjavo kadar koli spremeniti tako, da da drugo izjavo.

2. O vsaki izjavi je treba depozitarja uradno obvestiti, v njej pa morajo biti izrecno navedene ozemeljske enote, za katere se uporablja konvencija.

3. Če država v skladu s tem členom ne da izjave, se konvencija razširi na vse ozemeljske enote te države.

Člen 60

1. Vsaka država pogodbenica lahko najpozneje ob ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu ali ko da izjavo po 59. členu, izrazi en ali oba pridržka, predvidena v drugem odstavku 54. člena in v 55. členu. Drugi pridržki niso dovoljeni.

2. Vsaka država lahko kadar koli umakne pridržek, ki ga je imela. Umik se sporoči depozitarju.

3. Pridržek preneha veljati prvi dan tretjega koledarskega meseca po uradnem obvestilu iz prejšnjega odstavka.

Člen 61

1. Konvencija začne veljati prvi dan meseca po izteku trimesečnega obdobja po deponiranju tretje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi v skladu s 57. členom.
2. Nato začne konvencija veljati:
  - (a) za države, ki jo ratificirajo, sprejmejo ali odobrijo pozneje ali k njej pristopijo prvi dan meseca po izteku trimesečnega obdobja po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu;
  - (b) za vsako državo, ki k njej pristopi, prvi dan meseca po treh mesecih po izteku šestmesečnega obdobja, predvidenega v tretjem odstavku 58. člena;
  - (c) za ozemeljsko enoto, na katero se je konvencija razširila v skladu z 59. členom, prvi dan meseca po izteku trimesečnega obdobja po uradnem obvestilu, navedenem v omenjenem členu.

Člen 62

1. Država pogodbenica konvencije jo lahko odpove z uradnim pisnim obvestilom depozitarju. Odpoved se lahko omeji na določene ozemeljske enote, za katere velja konvencija.
2. Odpoved začne veljati prvi dan meseca po izteku dvanajstmesečnega obdobja, potem ko je depozitar prejel uradno obvestilo. Če je v uradnem obvestilu naveden daljši rok za veljavnost odpovedi, začne odpoved veljati ob izteku tega obdobja.

Člen 63

Depozitar obvesti vse države članice Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu in države, ki so pristopile v skladu z 58. členom, o:

- (a) podpisih, ratifikacijah, sprejetjih in odobritvah v skladu s 57. členom;
- (b) pristopih in ugovorih k pristopom v skladu z 58. členom;
- (c) datumu začetka veljavnosti konvencije v skladu z 61. členom;
- (d) izjavah v skladu z drugim odstavkom 34. člena in 59. členom;
- (e) sporazumih v skladu z 39. členom;
- (f) pridržkih po drugem odstavku 54. člena in 55. členu ter njihovem umiku po drugem odstavku 60. člena;
- (g) odpovedih v skladu z 62. členom.

Da bi to potrdili, so pravilno pooblašeni podpisniki, podpisali to konvencijo.

Sestavljeno v Haagu 19. oktobra 1996 v francoskem in angleškem jeziku, pri čemer sta besedili enako verodostojni, v enem izvodu, ki se hrani v arhivu vlade Kraljevine Nizozemske, overjena kopija pa se po diplomatski poti pošlje vsaki državi, ki je bila članica Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu ob njenem osemnajstem zasedanju.